Examenul national de bacalaureat 2024 Proba E. d)

Chimie anorganică

Varianta 4

• Toate subjectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

• Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Subjectul A

Itemii de la 1 la 10 se referă la substante, ale căror formule chimice notate cu litere de la (A) la (F), sunt prezentate mai jos:

(A) NaCl (B) Cl₂ (C) MqO (D) HCI (E) H₂O (F) H₂

Pentru fiecare item, notați pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Legătura covalentă dintre atomi este nepolară în moleculele substantelor:

a. (B) si (D); **c.** (D) și (E); **b.** (B) si (F); **d.** (D) si (F).

2. Elementul chimic din compoziția substanței (A) ai cărui atomi formează ioni prin acceptare de electroni:

c. este mai reactiv decât bromul; a. apartine blocului s de elemente; **b.** are caracter electropozitiv; d. este mai reactiv decât fluorul.

3. Despre substanta (D) este adevărat că:

a. este un acid mai slab decât acidul carbonic; c. ionizează partial în solutie apoasă; **b.** este un acid mai slab decât acidul cianhidric; d. ionizează total în solutie apoasă.

4. Substanta (A):

a. cristalizează într-o rețea hexagonală; c. nu conduce curentul electric în stare solidă;

b. este denumită uzual sodă caustică; **d.** *nu* se dizolvă în apă.

5. Este adevărat că:

a. (B) *nu* reactionează cu apa; **c.** în compusul (F) hidrogenul are N.O. = 0;

d. într-o moleculă de compus (F) sunt 2 electroni neparticipanti. **b.** în compusul (B) clorul are N.O. = -1;

6. Se consideră ecuațiile reacțiilor în care sunt implicate substanțele (A), (B), (D), (E) și (F):

 $2Fe + 3Cl_2 \rightarrow 2FeCl_3$ (III) $H_2 + Cl_2 \rightarrow 2HCl$ (IV) $NaOH + HCI \rightarrow NaCI + H_2O$ NaCN + HCl → NaCl + HCN (II)

Sunt reacții cu transfer de electroni:

a. (I) și (II); c. (II) și (III); **b.** (I) si (III); d. (II) și (IV). 7. O soluție apoasă a substanței (D), de concentrație 0,01 M, are:

a. pH = 2; **c.** pH = 9; **b.** pH = 7; **d.** pH = 11.

8. În cristalele substanței (A), fiecare ion pozitiv este înconjurat în imediata sa vecinătate, de:

a. un ion negativ: c. patru ioni negativi; **b.** trei ioni negativi; d. sase ioni negativi.

9. Au raportul atomic 1:1:

a. (A), (C) si (D); **c.** (A), (D) si (E); **b.** (A), (C) si (E); **d.** (C), (D) și (E).

10. Sunt:

a. 1,6 g de magneziu în 4 g de substantă (C); c. 3,2 g de oxigen în 0,3 mol de substantă (C); **b.** 2,4 g de oxigen în 2,7 g de substantă (E); d. 4 g de hidrogen în 4 mol de substantă (E).

30 de puncte

Subjectul B

Citiți următoarele enunțuri. Dacă apreciați că enunțul este adevărat scrieți, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului și litera A. Dacă apreciați că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- 1. Miscarea de spin a electronului este miscarea acestuia în jurul axei proprii.
- 2. Într-un orbital p pot exista maximum sase electroni.
- 3. Într-o reactie redox, oxidarea este procesul care are loc cu acceptare de electroni.
- 4. Electrolitul acumulatorului cu plumb este o soluție de acid sulfuric.
- 5. Cristalele de clorură de sodiu sunt casante.

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (25 de puncte)

Subjectul C

 Numărul de masă al unui atom este 59. Știind că atomul are 27 de electroni în învelișul electronic, determinați numărul de protoni, respectiv numărul de neutroni al acestuia.
 2 puncte

2. a. Scrieţi configuraţia electronică a atomului elementului chimic (E), care are în învelişul electronic trei electroni în substratul 3p.

b. Notați poziția în Tabelul periodic (grupa, perioada) a elementului (E).

4 puncte

- Modelați formarea legăturii chimice în clorura de sodiu, utilizând simbolurile elementelor chimice şi puncte pentru reprezentarea electronilor.

 2 puncte
- **4. a.** Modelaţi formarea legăturii chimice în molecula de azot, utilizând simbolul elementului chimic şi puncte pentru reprezentarea electronilor.

b. Notati tipul legăturii covalente (nepolară/polară) dintre atomi, în molecula de azot.

3 puncte

5. Se amestecă 150 mL soluție de hidroxid de sodiu de concentrație 0,2 M cu 300 mL soluție de hidroxid de sodiu de concentrație *x* M cu și cu apă distilată. Se obțin 500 mL de soluție (S), de concentrație 0,3 M. Determinați valoarea concentrației molare necunoscute, *x*. **4 puncte**

Subjectul D

1. Clorura de fier(III) reacţionează cu iodura de potasiu:

...KI + ...FeCl₃
$$\rightarrow$$
 ...KCl + ...FeCl₂ + ...l₂.

- a. Scrieți ecuațiile proceselor de oxidare, respectiv de reducere, care au loc în această reacție.
- b. Notați rolul clorurii de fier(III) (agent oxidant/agent reducător).

3 puncte

2. Notati coeficientii stoechiometrici ai ecuatiei reactiei de la punctul 1.

1 punct

3. a. Scrieți ecuația reacției dintre clor și bromura de sodiu.

b. Calculaţi masa de sare, exprimată în grame, care se obţine în reacţia a 88,75 g de clor cu bromura de sodiu,
la un randament al reacţiei de 80%.

SUBIECTUL al III-lea (25 de puncte)

Subjectul E

1. Calculați variația de entalpie standard a reacției de obținere a amoniacului din dioxid de azot și hidrogen, $\Delta_r H^0$, exprimată în kilojouli. Ecuația termochimică a reacției este:

$$NO_2(g) + 7/2H_2(g) \rightarrow NH_3(g) + 2H_2O(I), \Delta_rH^0.$$

Utilizați ecuația termochimică a reacției și entalpiile molare de formare standard:

 $\Delta_t H^0_{NO2(g)} = 33,2 \text{ kJ/mol}, \Delta_t H^0_{NH3(g)} = -45,9 \text{ kJ/mol}, \Delta_t H^0_{H2O(t)} = -285,8 \text{ kJ/mol}.$

3 puncte

- 2. Calculați căldura eliberată în reacția de formare a 34 g de amoniac, exprimată în kilojouli, dacă la formarea a 0,5 mol de amoniac s-a eliberat în mediul exterior căldura de 325,35 kJ. 3 puncte
- 3. Determinați masa de apă, exprimată în kilograme, care poate fi încălzită de la 27 °C la 77 °C, utilizând 2090 kJ, căldură rezultată la arderea unui combustibil. Se consideră că nu au loc pierderi de căldură.

 3 puncte
- **4.** Aplicati legea lui Hess pentru a determina variația de entalpie $\Delta_{r}H^{0}$, a reacției:

$$B_2H_6(g) + 3O_2(g) \rightarrow B_2O_3(s) + 3H_2O(l), \quad \Delta_rH^0$$

în funcție de valorile entalpiilor reacțiilor redate de ecuațiile termochimice:

(1)
$$2B(s) + 3H_2(q) \rightarrow B_2H_6(q)$$
,

 $\Delta_r H_1^0$

(2)
$$H_2(g) + 1/2O_2(g) \rightarrow H_2O(1)$$

 $\Delta_{\rm r} {\sf H}_2^0$

(3)
$$2B(s) + 3/2O_2(g) \rightarrow B_2O_3(s)$$

 ΔH_2^0 .

4 puncte

5. Scrieți formulele chimice ale substanțelor: CdCO₃(s), CaCO₃(s) și MgCO₃(s) în sensul creșterii stabilității acestora, utilizând entalpiile molare de formare standard:

 $\Delta_t H^0_{CdCO3(s)} = -750,6 \text{ kJ/mol}, \Delta_t H^0_{CaCO3(s)} = -1207,6 \text{ kJ/mol}, \text{ is } \Delta_t H^0_{MgCO3(s)} = -1095,8 \text{ kJ/mol}.$

2 puncte

Subjectul F

- 1. Scrieți ecuatia reactiei globale care are loc în timpul functionării acumulatorului cu plumb.
- **2.** Calculați valoarea numerică și unitatea de măsură a constantei de viteză pentru o reacție de ordinul 2, de tipul $2A \rightarrow B + D$, dacă pentru concentrația reactantului de 0,2 mol·L⁻¹, viteza de reacție este 15·10⁻⁷ mol·L⁻¹·s⁻¹.

3 puncte

- **3. a.** O probă de oxigen se află într-o incintă închisă cu volumul de 123 L, la 37°C și 3,1 atm. Determinați cantitatea de oxigen din incintă, exprimată în moli.
- **b.** Determinați masa unei de probe acid clorhidric, exprimată în grame, care ocupă un volum de 26,88 L măsurați în condiții normale de temperatură și de presiune. **5 puncte**

Numere atomice: N-7; Na-11; Cl-17.

Mase atomice: H- 1; O- 16; N- 14; Na- 23; Mg- 24; Cl- 35,5.

Căldura specifică a apei: c= 4,18 kJ·kg⁻¹·K⁻¹.

Constanta molară a gazelor: $R = 0.082 \text{ L} \cdot \text{atm} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$.

Volumul molar (condiții normale): $V = 22,4 L \cdot mol^{-1}$.